

I. Giriş

1. Problem durumu: Örnek olayınızdaki problemi tespit ediniz.

Örnek olayımızdaki problem, bilimsel etik kurallarına uyulmaması ve bu durumun yapılan çalışmanın güvenilirliğini zedelemesidir. Tespit edilen problemler şu şekildedir:

Eşit Katılım Eksikliği: İkinci grubun iki üyesinin, ödev sürecinin hiçbir aşamasına katılmaması, iş birliği ve sorumluluk paylaşımı açısından etik bir sorundur.

Kaynak Belirtilmemesi: Üçüncü raporda kaynakça bulunmaması, bilimsel çalışmalarda kullanılan bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesini imkânsız kılmaktadır.

Fotoğraf İntihali: İkinci ve üçüncü raporlarda aynı fotoğrafların kullanılması, çalışmalarda özgünlük ilkesine aykırıdır.

Manipüle Edilmiş Veriler: İkinci ve üçüncü raporlarda aynı ankete ait sonuçların çelişkili bir şekilde raporlanması, bilimsel verilerin çarpıtıldığını düşündürmektedir.

İşbirliği Eksikliği: Gruplar arasında iş birliği ve sorumluluk paylaşımı eksikliği, bilimsel çalışmanın bütünlüğünü olumsuz etkilemiştir.

Bu problemler, bilimsel etiğin temel ilkelerine aykırıdır ve çalışmanın güvenilirliği ile dürüstlüğüne ciddi şekilde sorgulatmaktadır.

2. Araştırmanın amacı: Bilimsel araştırmaların bilim etiğine uygunluğunu değerlendiriniz.

Bu araştırmanın amacı, bilimsel çalışmaların bilim etiği ilkelerine uygunluğunu değerlendirmek ve örnek olayda tespit edilen etik dışı davranışları analiz ederek bu ihlallerin bilimsel sürece etkilerini ortaya koymaktır. Bu bağlamda:

- Bilimsel çalışmalarda dürüst doğruluk ilkelerinin önemi vurgulanacaktır.
- Eşit katılım, kaynak gösterimi, veri manipülasyonu gibi etik ihlallerin bilimsel güvenilirliğe zarar verebileceği örnek olay üzerinden değerlendirilecektir.
- Araştırma sürecinde bilimsel etik kurallarına uyulmasının, bilimin ilerlemesi ve toplumda güven sağlaması açısından neden vazgeçilmez olduğu açıklanacaktır.
- Araştırma sonuçları, bilimsel etiğin gerekliliğini öğrencilere ve araştırmacılara daha iyi kavratmayı amaçlamaktadır.

Bu amaç doğrultusunda, bilimsel etik ilkelerine uygun hareket etmenin bilimsel araştırmalarda nasıl bir fark yarattığına dair farkındalık oluşturulacaktır.

3. Araştırmanın önemi: Bilimsel etiğin temel prensiplerini anlamak ve araştırma sürecinde etik sorumlulukların farkına varınız.

Bilimsel etiğin temel prensiplerini anlamak ve araştırma sürecinde etik sorumlulukların farkına varmak, bilimsel çalışmaların güvenilirliği ve doğruluğu açısından büyük önem taşır. Araştırmanın önemi şu şekilde açıklanabilir:

Bilimsel Güvenilirlik: Bilimsel etiğe uygun hareket etmek, araştırma sonuçlarının doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlar. Bu, bilime duyulan güvenin korunması için hayati öneme sahiptir.

Adil ve Eşit Katkı: Araştırma sürecinde tüm katılımcıların eşit şekilde, adil bir katkı sunması, ekip çalışmasının başarıya ulaşmasını ve iş birliğinin güçlenmesini sağlar.

Fikir ve Çalışmalara Saygı: Kaynakça kullanımı ve özgün materyal üretimi, başkalarının çalışmalarına saygı duymayı ve intihalden kaçınmayı öğretir. Bu, bilim dünyasında etik bir standart oluşturur.

Doğru Veri Kullanımı: Verilerin manipüle edilmeden doğru bir şekilde sunulması, bilimsel çalışmaların toplum üzerinde olumlu etkiler bırakmasını sağlar. Çarpıtılmış veriler, yanıltıcı sonuçlara ve olumsuz sonuçlara yol açabilir.

Etik Farkındalık: Bu araştırma, öğrencilerin bilimsel çalışmalar sırasında etik sorumlulukların farkına varmasını sağlayarak gelecekteki akademik ve profesyonel yaşamlarında etik değerlere uygun hareket etmelerini teşvik eder.

Bu araştırma sayesinde bilimsel süreçlerin sadece bilgi üretmekten ibaret olmadığı, aynı zamanda etik kurallara uygunluğun bilimin ilerlemesi için temel bir gereklilik olduğu anlaşılabacaktır.

II. Alan yazın taraması

Araştırmamız sırasında yararlandığınız kaynakları belirtiniz.

Araştırmamız sırasında bilimsel etik ve araştırma yöntemleriyle ilgili aşağıdaki kaynaklardan yararlandık:

Kitaplar:

"Bilim ve Araştırma Etiği"

Yazarlar: Kürşad Yılmaz, Recep Serkan Arık

Yayınevi: Pegem Akademi Yayıncılık

Açıklama: Bu kitap, bilimsel araştırma sürecinde uyulması gereken etik ilke, kural ve değerleri ayrıntılı olarak ele almaktadır.

Web Adresi: <https://pegem.net/urun/Bilim-ve-Arastirma-Etigi/61122>

"Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri"

Yazarlar: Şener Büyüköztürk, Ebru Kılıç Çakmak, Özcan Akgün, Şirin Karadeniz, Funda Demirel

Yayınevi: Pegem Akademi Yayıncılık

Açıklama: Bu eser, sosyal bilimler ve fen bilimleri alanlarında öğrenim gören öğrencilere bilimsel araştırma yeterliliklerini kazandırmayı amaçlamaktadır.

Web Adresi: <https://pegem.net/urun/Egitimde-Bilimsel-Arastirma-Yontemleri/61898>

Raporlar:

"Bilim Etiği El Kitabı"

Yayınevi: Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA)

Açıklama: Bu el kitabı, bilim etiğinin temellerini ve bilimsel araştırmalarda uyulması gereken etik kuralları kapsamlı bir şekilde sunmaktadır.

Web Adresi: <https://www.tuba.gov.tr/tr/yayinlar/suresiz-yayinlar/bilim-ve-dusunce/bilim-etigi-el-kitabi-1>

Akademik Makaleler:

"Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etik"

Yazar: İsmet Daşdemir

Yayınevi: Anı Yayıncılık

Açıklama: Bu makale, bilimsel araştırma yöntemleri ve etik konularını detaylı bir şekilde ele almaktadır.

Web Adresi: <https://www.nadirkitap.com/bilimsel-arastirma-yontemleri-abdurrahman-tanriogen-kitap29251649.html>

Çevrimiçi Kaynaklar:

"Bilim ve Araştırma Etiği"

** bağlı çevrimiçi bir platform. Bu kaynak bilimsel araştırma sürecinde uyulması gereken etik ilke ve kuralları detaylı olarak açıklamaktadır.

Web Adresi: <https://pegemkampus.com/urun/Bilim-ve-Arastirma-Etigi-e-kitap/5654>

Bu kaynaklar, bilimsel etik ve araştırma yöntemleri konularında derinlemesine bilgi edinmemize ve bilimsel etiğin önemini anlamamıza yardımcı olmuştur.

III. Bulgular

Araştırmamız sırasında bulduğunuz tüm bilimsel etik ihlalleri ile ilgili bilgileri kaydediniz.

Araştırmamız sırasında tespit ettiğimiz bilimsel etik ihlaller ve bu ihallerle ilgili bulgular şunlardır:

Eşit Katılım Eksikliği:

Tespit: İkinci grup üyelerinden ikisi, ödev sürecinin hiçbir aşamasına katılmamıştır.

Etik ihlal: Bilimsel çalışmalarda tüm ekip üyelerinin adil bir şekilde katkıda bulunması gereklidir. Katılım eksikliği, araştırma sürecinin güvenilirliğini ve ekip çalışmasının başarısını zedeler.

Sonuç: Bu durum, diğer grup üyelerinin üzerindeki yükü artırmış ve bilimsel çalışmanın etik bütünlüğünü bozmuştur.

Kaynakça Eksikliği:

Tespit: Üçüncü raporda yararlanılan kaynaklar belirtilmemiştir.

Etik İhlal: Bilimsel çalışmalar, kullanılan kaynaklara doğru ve eksiksiz bir şekilde atıfta bulunmalıdır. Kaynak belirtmemek, intihal anlamına gelir ve başkalarının çalışmalarına haksız katkı sağlanmasına yol açar.

Sonuç: Çalışmanın doğruluğu ve güvenilirliği sorgulanır hale gelmiştir.

Fotoğraf Kopyalama (İntihal):

Tespit: İkinci ve üçüncü raporlarda aynı fotoğraflar kullanılmıştır.

Etik İhlal: Bilimsel çalışmalarda, özgün materyal kullanımı ve gözlemlerin doğruluğu esastır. Başkalarının fotoğraflarını izinsiz veya uygun kaynak gösterimi olmadan kullanmak intihal anlamına gelir.

Sonuç: Çalışmaların özgünlüğü ve araştırmanın ciddiyeti zarar görmüştür.

Manipüle Edilmiş Veriler:

Tespit: Anket sonuçları, ikinci raporda katılımcıların hayvanların kapatılmasını doğru bulduğunu, üçüncü raporda ise tamamen yanlış bulduğunu göstermektedir.

Etik İhlal: Bilimsel çalışmalarda verilerin çarpıtılması, bilginin doğruluğunu ve dürüstlüğünü tehlikeye atar. Bu, bilimsel etiğin en ciddi ihlallerinden biridir.

Sonuç: Araştırmanın güvenilirliği tamamen kaybolmuştur.

Takım Çalışmasında İşbirliği Eksikliği:

Tespit: Gruplar arasında iş birliği eksikliği olduğu, özellikle iş bölümü ve sorumluluk paylaşımında sorunlar yaşandığı gözlemlenmiştir.

Etik İhlal: Bilimsel ekip çalışmasında, her bireyin sürece katkıda bulunması gereklidir. Bazı üyelerin sorumluluktan kaçınması, diğer üyelerin motivasyonunu ve çalışmanın verimliliğini olumsuz etkiler.

Sonuç: Çalışmanın genel kalitesi ve grup uyumu zarar görmüştür.

Bu bulgular, bilimsel etik kurallarına uyulmadığında bilimsel çalışmaların güvenilirliğinin nasıl tehlikeye düştüğünü ve ekip çalışmasının nasıl olumsuz etkilendiğini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

IV. Tartışma, Sonuç ve Değerlendirme

Seçtiğiniz örnek olayın hangi bilimsel etik ihlalleri içerdiğini grup olarak tartışınız ve sonucu değerlendiriniz.

Tartışma:

Seçtiğimiz örnek olayda, bilimsel etiğin temel prensiplerine aykırı çeşitli ihlaller tespit edilmiştir.

Grup olarak bu ihlalleri şu şekilde tartıştık:

Eşit Katılım Eksikliği:

Grup üyelerinin bir kısmının hiçbir aşamada çalışmaya katılmaması, ekip içi adalet ve iş birliği ilkelerine aykırıdır. Tüm üyelerin sürece aktif olarak dahil olması bilimsel araştırmanın bütünlüğü için önemlidir. Bu durum, çalışmanın güvenilirliğini ve doğruluğunu olumsuz etkilemiştir.

Kaynakça Eksikliği:

Üçüncü raporda kullanılan kaynakların belirtilmemesi, bilimsel çalışmalarda önemli bir eksikliktir. Kaynak gösterimi, bilginin doğruluğunu teyit etmek ve başkalarının çalışmalarına saygı göstermek açısından temel bir gerekliliktir. Grup içinde kaynak belirtmenin neden zorunlu olduğunu tartışarak bu eksikliğin bilimsel güvenilirliği nasıl sarstığını vurguladık.

Fotoğraf Kopyalama:

İkinci ve üçüncü raporlarda aynı fotoğrafların kullanılması, özgünlük ilkesine tamamen aykırıdır. Fotoğrafların izinsiz kullanılması ve aynı gözlemlerin tekrarlanması intihal anlamına gelir. Grup olarak, bu durumun hem etik hem de yasal açıdan ne kadar ciddi bir ihlal olduğunu değerlendirdik.

Manipüle Edilmiş Veriler:

Anket sonuçlarının kasıtlı olarak çelişkili bir şekilde raporlanması, bilimsel doğruluk ve dürüstlük ilkelerine aykırıdır. Grup olarak bu durumun, çalışmanın sonuçlarına duyulan güveni tamamen

ortadan kaldıracağını tartıştık. Ayrıca, bu tür bir davranışın topluma zarar verebileceğini belirttik.

Proje Sürecinde Planlama Eksikliği:

Grupların iş bölümü yapmadan çalışmaya başlaması ve süreç boyunca iş birliği eksikliği, verimliliği düşürmüştür. Planlama eksikliğinin ekip çalışmasında yarattığı sorunlar grup içinde tartışılmış ve iş birliğinin önemi vurgulanmıştır.

Sonuç:

Seçilen örnek olayda şu bilimsel etik ihlaller tespit edilmiştir:

- İş birliği ve eşit katılım eksikliği,
- Kaynakça belirtilmemesi,
- Fotoğraf kopyalama (intihal),
- Manipüle edilmiş veriler,
- Etkin bir planlama yapılmaması.

Bu ihlaller, bilimsel çalışmanın güvenilirliğini, doğruluğunu ve saygınlığını ciddi şekilde zedelemiştir. Etik kurallara uyulmaması, bilimsel sürecin temel amacına zarar vermiştir.

Değerlendirme:

Bu olaydan yola çıkarak şu dersler çıkarılmıştır:

- Bilimsel çalışmalarda dürüstlük, doğruluk ve iş birliği vazgeçilmezdir.
- Kaynakların doğru şekilde belirtilmesi, intihalden kaçınılması ve verilerin doğru bir şekilde raporlanması, çalışmanın güvenilirliği için esastır.
- Ekip üyeleri arasında adil bir iş bölümü yapılmalı ve herkes sorumluluğunu yerine getirmelidir.
- Çalışma süreci iyi bir şekilde planlanmalı ve süreç boyunca etik kurallara uyulmalıdır.

Sonuç olarak, bilimsel etiğe uyulmadığında ortaya çıkan sorunlar sadece çalışmayı değil, bilime ve topluma olan güveni de olumsuz etkiler. Bu tür ihlallerin önüne geçmek için etik farkındalığı artırılmalı ve etik kurallar her zaman gözetilmelidir.